

Bemærkninger til forslaget

Statsministeren har fastlagt, at der skal afholdes folkeafstemning den 28. september 2000. Det er regeringens ønske, at de danske vælgere ved den lejlighed skal gives mulighed for at tage stilling til, om Danmark skal opgive kronen som national valuta og i stedet deltage i den tredje fase af Den Økonomiske Monetære Union gennem dansk overgang til den fælles europæiske valuta (udskifte kronen med EU's fælles valuta euroen). Regeringen har dog valgt at formulere spørgsmålet således, at vælgerne skal tage stilling til, om de ønsker dansk deltagelse i den fælles valuta. Den formulering er stærkt tendentiøs.

Den 27. oktober 1992 vedtog alle Folketingets partier med undtagelse af Fremskridtspartiet Det Nationale Kompromis. Forud var gået omfattende forhandlinger, hvor specielt SF i samarbejde med Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre udgjorde omdrejningspunktet. Venstre og Det Konservative Folkeparti tilsluttede sig efterfølgende aftalen.

Heraf fremgår bl.a. følgende tekst om de fire danske forbehold:

2. Spørgsmål af særlig interesse for en aftale for Danmark

I konsekvens af resultatet af folkeafstemningen 2. juni bortfaldt lovforslaget om Danmarks tiltrædelse af Maastrichttraktaten.

Danmark og de øvrige 11 lande, der har underskrevet denne traktat, står herefter over for et reelt problem, der kun kan løses af alle 12 lande i fællesskab.

En aftale for Danmark skal respektere udfaldet af folkeafstemningen.

Aftalen skal være udtryk for reelle indholdsmæssige ændringer i forhold til det grundlag, der blev forkastet 2. juni.

Danmark må derfor i forhold til unionsmålsætningen, som den fremgår af Fælles Bestemmelser, præcisere, at EF-samarbejdet består af stater, som i henhold til de grundlæggende traktater frit har besluttet i fællesskab at udøve visse af deres kompetencer.

Den fælles udøvelse af kompetence har som selvfølgelige forudsætning, at Danmark er en uafhængig stat, således som denne status er defineret i den

danske grundlov, og således som den udøves gennem de institutioner, Folketing, regering, domstole og kongehus, der er forankrede i grundloven.

I sammenhæng med denne præcisering af målsætningen for Danmarks deltagelse i samarbejdet må en aftale indebære:

Danmark holder sig uden for den såkaldte forsvarspolitiske dimension, der indebærer medlemskab af Vestunionen samt fælles forsvarspolitik eller fælles forsvar.

Danmarks holder sig uden for den fælles mønt og de krav til den økonomiske politik, der er knyttet til 3. fase af Den Økonomiske Monetære Union.

Men Danmark tillægger det stor betydning at deltage i valutasamarbejdet, som det er udformet i EMS'en, og således som det videreføres i 2. fase. Danmark må også, når andre EF-lande eventuelt går over i 3. fase, deltage i et nært valutasamarbejde i EF. Danmark skal således bevare sine nationale beføjelser i finans- og pengepolitikken, herunder lovgivningen om Danmarks Nationalbank.

Danmark skal ikke være forpligtet i forhold til unionsborgerskabet. Men Danmark vil for herboende EF-borgere opretholde valgret og valgbarhed til kommunalvalgene og indføre begge dele til Europa-Parlamentsvalg.

Danmark kan ikke godtage suverænitetsafgivelse på det retlige og politimæssige område, men kan deltage på det hidtidige mellemstatslige grundlag. Det betyder, at Danmark for sit vedkommende ikke kan støtte, at dele af søjle 3 overføres til det overnationale samarbejde i søjle 1.

I konsekvens heraf får unionsmålsætningen, som den fremgår af Fælles Bestemmelser i Maastrichttraktaten, ikke virkning for Danmark på de ovenstående punkter.

Den danske aftale må være retligt bindende for alle 12 EF-lande og være uden tidsbegrænsning. Til gengæld vil Danmark ikke modsætte sig, at andre medlemslande på et eller flere af ovenstående punkter går videre i samarbejdet.